

morsø

By appointment to the Royal Danish Court

Návod na instalaci a obsluhu kamen 3112 a 3142

EN 13240 . Účinnost 78,6%

Gratulujeme Vám k zakoupení kamen MORSØ.

Firma MORSØ, největší výrobce litinových kamen v Dánsku, je vyrábí v nejvyšší kvalitě již od roku 1853. Budete – li se řídit následujícími pokyny, jsme si jisti, že z těchto kamen budete mít pouze radost a užitek.

Před instalací a použitím kamen si řádně přečtete tento návod. Pokud by kamna nebyla správně nainstalována a používána, nenese výrobce zodpovědnost za případné škody.

Kamna obsluhujte dle pokynů v návodu k obsluze. Obsluhovat kamna smějí pouze dospělé osoby. Je zapotřebí, aby kamna byla pod občasnou kontrolou obsluhy. Kamna je zakázáno jakkoliv přetěžovat.

Kamna smí být používána v obyčejném prostředí. Při změně tohoto prostředí, kdy by mohlo vzniknout přechodné nebezpečí požáru nebo výbuchu (například při lepení linolea, PVC, při práci s nátěrovými hmotami apod.) musí být kamna včas před vznikem tohoto nebezpečí vyřazena z provozu.

Ohniště musí být vždy uzavřeno, vyjma doplňování paliva a zatápění, aby se zabránilo unikání spalin.

Účel a použití

Kamna jsou určena k vytápění obytných prostor domů, chat, chalup a obdobných objektů. Předepsaným palivem je suché dřevo, dřevěné brikety, uhelné brikety nebo uhlí. Nepoužívejte jiné druhy paliva.

Krbová kamna jsou určena pro instalaci a provoz v prostoru se „základním obyčejným prostředím“ (ČSN 33 0300). Připojení kamen ke komínovému průduchu smí být provedeno jen se souhlasem kominického podniku v souladu s národními předpisy.

Vybalení kamen

3112: Po sejmutí kartonu z kamen jej zploštěte a položte na podlahu poblíž kamen. Podlaha tak bude během montáže chráněna před poškozením. Z kamen vyndejte nohy a šrouby. Opatrně položte kamna na zadní stěnu a odšroubujte je z dřevěné palety. Přiloženými šrouby připevněte nohy. Nyní můžete kamna opatrně zvednout a postavit je na určené místo. Kamna váží 110 kg, proto důrazně doporučujeme, aby manipulaci s nimi prováděly dvě osoby.

3142: Po vybalení z kartonu kamna sejměte z dřevěné palety a opatrně je postavte na určené místo. Kamna váží 120 kg, proto důrazně doporučujeme, aby manipulaci s nimi prováděly dvě osoby.

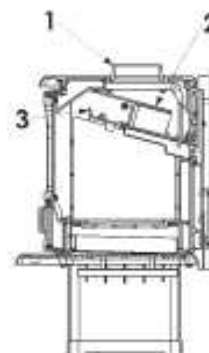
Kominík

Před instalací kamen je vhodné se poradit s kominíkem a dále nejméně jednou za rok nechat komín zkontrolovat.

V případě, že komín není delší dobu používán, přesvědčte se, že nemá praskliny, případně, že v něm nehnízdí ptáci.

Instalace (napojení kamen)

Před uvedením kamen do provozu zkontrolujte zda je deflektor (2) ve správné pozici (je umístěn na horní části zadního pevného deflektoru a fixován ve dvou vystupujících litinových zářkách). Pak umístěte čisticí záklopku (3). Je vložena uvnitř spalovací komory a je označena číslem

3136. Nikdy netopte bez této záklopky, která chrání horní litinovou desku před přímým ohněm.

Kamna jsou již z výroby přizpůsobena na variantu zadního nebo horního vývodu kouřovodu. Standardně jsou kamna dodávána s horním vývodem (1). Vzhledem k již zmíněné připravenosti kamen je velice jednoduché zaměnit horní vývod za zadní. Vyjměte z kamen čistící záklopku (3) a deflektor (2). Pak demontujte horní vývod (1), který je připevněn k horní desce pomocí šroubů a vymežovacích podložek.

Na zadní stěně vyrazíte mírným poklepem kladívka horní plechovou kruhovou krytku. Za ní je litinový kryt zadního vývodu, který je přichycen pomocí šroubů a vymežovacích podložek. Šrouby odšroubujeme a kryt zadního vývodu demontujeme.

Po demontáži zadního vývodu namontujeme vývod na místo zadního krytu a zadní kryt na místo horního vývodu.

V případě zadního vývodu kouřovodu slouží kryt horního vývodu jako horká plotýnka. Komínovou rouru zasunete do horního nebo zadního vývodu.

Umístění kamen

Kamna musí být instalována tak, aby byly dodrženy požadavky ČSN 06 1008 – Požární bezpečnost lokálních spotřebičů a zdrojů tepla.

Kamna musí být instalována s ohledem na hořlavý materiál v jejich bezprostřední blízkosti. V žádném případě neumísťujte kamna v dosahu 200 mm od hořlavých materiálů v okolí kamen a 500 mm ve směru sálání. Na kamna a do vzdálenosti menší než bezpečná vzdálenost od nich, nesmějí být kladeny předměty z hořlavých hmot. Vzdálenost zadní části kamen ode zdi by měla být minimálně 100-150 mm. Kamna musí být umístěna na podložce z nehořlavého materiálu (plech, dlažba apod.) v prostoru nejméně 500 mm před kamny a nejméně 150 mm po stranách a za kamny. Dále je nutno dodržet minimální předepsané bezpečnostní vzdálenosti vnějších obrysů kamen a kouřovodu od hmot těžce a středně hořlavých (po zapálení bez dodávky další tepelné energie samovolně uhasnou) - stupeň hořlavosti B (nesnadno hořlavé - např. heraklit), C1 (těžce hořlavé - např. dřevo, překližka, umakart), C2 (středně hořlavé - např. dřevotříska, korkové desky, pryž) - vzdálenost 200 mm a od hmot lehce hořlavých (po zapálení hoří a shoří) - stupeň hořlavosti C3 (lehce hořlavé - např. dřevovláknité desky, polystyrén, PVC - lehčený) - vzdálenost 400 mm.

I když máte na zdi tapety, je zeď klasifikována jako nehořlavá.

Vzdálenost od nábytku by neměla být menší než 700 mm. Nábytek, který by byl umístěn blíž by mohl být poškozen, např. vysušením.

Údaje o minimální vzdálenosti od hořlavých povrchů najdete také na štítku na zadní stěně kamen.

V případě, že kamna umístíte v cihlovém nebo jinak nehořlavém výklenku, doporučujeme je instalovat nejméně 100 – 150 mm od zdi, aby kolem kamen mohl cirkulovat vzduch. Také úklid je pak snazší.

Musíte si být jisti, že podlaha váhu kamen unese.

Vnější povrch kamen je v průběhu provozu z hlediska dotyku horký a je tomu třeba věnovat patřičnou pozornost. **U hořících kamen nikdy nenechávejte malé děti bez dozoru.** Jsou – li kamna rozpálena, je i klika dvířek horká. Proto je v kamnech vložena rukavice, sloužící k otevírání dvířek.

Komín

Připojení kamen ke komínu musí být provedeno tak, aby byly dodrženy požadavky ČSN 73 4201 (Komíny a kouřovody – navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv). Připojení ke komínovému průduchu musí být provedeno po schválení příslušným kominickým podnikem.

Kouřovod má být podle daných možností co nejkratší, se stoupáním ke komínu. Odvod kouřovodem upevněným pouze v sopouchu a nasazeným na odtahové hrdlo kamen musí být pevně sestaven, aby nedošlo k náhodnému nebo samovolnému uvolnění rour. Odvod delší než 2 m má být pevně zakotven. Všechny součásti kouřovodu musí být z znehořlavých materiálů. Doporučujeme, aby komínový průduch byl dostatečně tepelně izolován a chráněn proti ochlazení vhodným situováním do budovy. Komín, který je nadměrně ochlazován, musí být vyvločkován tak, aby nedocházelo ke kondenzaci par v ochlazených spalinách a ke vsakování kondenzátu do komínového tělesa. Minimální přípustná teplota spalin 1 m pod horní hranou (ústím komína) je 90 °C.

Kamna mohou být připojena i na komín, do nějž ústí již jiná kamna. V každém případě je vhodné toto zkontrolovat s kominíkem!

Jsou-li na protilehlou stranu komína připojena již jiná kamna, musí být výškový rozdíl jejich zaústění min. 25 cm. V žádném případě nesmí být kamna vyvedena do komína, který slouží pro plynové spotřebiče. Moderní účinná kamna s dokonalou technikou spalování kladou na komín zvýšené nároky. Je proto vhodné stav a funkci Vašeho komína odborně posoudit. Vnitřní světlost komína musí být u modelu 3142 min. 120 mm, a u modelu 3112 min. 150 mm, neměla by být však o mnoho větší. Příliš velký průměr komína má za následek, že k ohřevu jeho stěn je zapotřebí více energie. V případě potřeby je vhodné komín vyvločkovat. Tím se zvýší jeho tah a současně účinnost kamen. Za normálních okolností stačí, má-li komín výšku alespoň 4 m nad úrovní kamen a 80 cm nad úrovní střechy. Komín musí být opatřen čistícími dvířky.

Důležité:

Čištění: před zapojením kamen je třeba komín odborně vyčistit.

Tah komína: Jestliže je tah komína slabší, je vhodné připojit kamna na horní vývod, aby byl zajištěn snazší odvod spalin. Délka kouřovodů by měla být co nejkratší a měla by být použita maximálně dvě kolena.

Přívod čerstvého vzduchu: Pro dobré spalování potřebují kamna dostatek čerstvého vzduchu. Je – li dům příliš dobře utěsněn, může být tah komína horší a proto kamna špatně hoří, příp. při přikládání kouří. Na tuto eventualitu jsou již kamna MORSØ 3142 z výroby připravena a lze je napojit na přívod čerstvého vzduchu (spodní kruhový otvor na zadní stěně kamen).

Tah

Jestliže z kamen uniká při zatápění nebo přikládání kouř nebo oheň jednoduše nereaguje, je to většinou zaviněno špatným tahem. Poradte se s kominíkem, jak nejlépe zlepšit tah. Pouze jako dočasné a nouzové opatření můžete zapálit zmačkané noviny v komíně a topit několik minut drobnými třískami. Jako poslední možnost můžete přivádět starým vysoušečem vlasů ohřátý vzduch do horní části spalovací komory. Žádná z těchto metod ale nenahrazuje správnou funkci komínového systému.

Tato kamna vyžadují tah nejméně 12 Pa. Máte – li pochybnosti, nechte si tah v komíně změřit.

V případě, že kamna otevřete příliš prudce, může z kamen uniknout kouř. Proto kamna otevírejte postupně: pootevřít – otevřít.

Průměrná teplota spalin odcházejících do komína je $243^{\circ}\text{C} \pm 20^{\circ}\text{C}$.

Tah komína

Tah v komíně vzniká rozdílem mezi vysokou teplotou v komíně a nižší venkovní teplotou.

V komíně je správný tah, když:

- rozdíl mezi teplotou v komíně a venku je velký,
- venku je jasné počasí,
- komín má správnou výšku.

V komíně je špatný tah, když:

- teplotní rozdíl je moc malý, např. když komín je špatně izolovaný,
- venkovní teplota je příliš vysoká, např. v létě,
- je bezvětří,
- komín nemá správnou výšku a je ve stínu střechy a vysokých stromů (v těchto případech hrozí, že kamna budou kouřit),
- do komína se dostává vzduch, např. chybějícími spárami,
- dům je příliš dobře utěsněn

Požádejte popřípadě kominíka, aby zkontroloval, zda je komín v pořádku.

Způsob topení

Je důležité, abyste si po instalaci kamen důkladně přečetli návod k použití a naučili se tak využívat kamen a používaného topiva co nejlépe. Nastavení ventilů, způsob zapalování a intervaly přikládání závisí na tahu komína, síle větru, počasí, nárocích na teplo, topivu atd. Proto může nějakou dobu trvat, než poznáte, jak kamna za daných okolností správně fungují. Např. při topení dřevem byste měli znát několik základních zásad. Aby se uvolnily a vznítily plyny ve dřevě obsažené a nevznikaly saze, je ve fázi spalování ve správných okamžicích nutný přívod správného množství vzduchu.

Základem dokonalého spalování litinových kamen MORSØ je topeniště s pohyblivým roštem a popelníkem.

Vaše kamna mají tři „dodavatele“ vzduchu.

Primární vzduch – je přiváděn přes pohyblivý rošt a ovládá se otočným ventilem na dvířkách.

Sekundární vzduch – je ovládán páčkou pod popelníkem. Touto páčkou se reguluje intenzita hoření.

Terciární vzduch – je dodáván na vrchol ohně dvěma řadami otvorů v ocelovém plátu.

Účinně spaluje zbytky plynů a prachové částice. Zajišťuje tím vysokou čistotu emisí. Tento přívod vzduchu je konstantní a nedá se měnit.

Účinnost kamen je 78,6%.

Kamna jsou testována podle norem EN. Doporučeným palivem je dřevo a dřevěné brikety.

Dřevo je palivo, které obsahuje velké množství plynů (přibližně 75%). Tyto plyny jsou uvolňovány, je-li dřevo rozžhavené a spalovací teplota vysoká. Proto je důležité, aby dřevo po přiložení rychle vzplálo. Pokud dřevo jen doutná (zvláště po přiložení), vytváří se velké

množství kouře, který v nejhorším případě může způsobit explozi a tím poškodit kamna. Proto přívod sekundárního vzduchu **NIKDY** zcela neuzavíráme.

První zatopení by mělo být mírné, aby žáruvzdorná barva vytvrdla. Během této fáze může vznikat kouř i slabý zápach, což je však zcela normální, protože povrchový nátěr se vypaluje. Doporučujeme větrat.

V kamnech můžete topit prakticky všemi druhy dřeva, neměli byste však používat dřevo mokré a nevyzrálé. Dřevo by mělo schnout na větraném a krytém stanovišti 1 - 2 roky. Je vhodné dřevo co nejdříve rozštípat, aby rychleji a lépe schlo. Zcela nevhodné je dřevo impregnované nebo lakované. Polena by měla být o průměru do 10 cm. Měla by být jen tak dlouhá, aby ležela na vrstvě řeřavého popela a k oběma jejím koncům měl vzduch přístup. Maximální délka polen činí 32 - 34 cm. Maximální množství dřeva je 2,5 kg/hod (max. 3 kusy polen při každém přiložení)

Upozornění: V kamnech se nesmí použít žádná kapalná paliva. V žádném případě v kamnech nespalujte odpadky. Smějí se používat jen doporučená paliva a nesmějí se používat plasty a veškeré umělé hmoty. Při jejich spalování vznikají agresivní látky, které korozně napadají zahřívané plochy a snižují tak životnost kamen i komínového tělesa.

Zatápění a přikládání

Při zatápění je zapotřebí většího množství vzduchu. Jsou-li kamna studená, je výhodné nechat dvířka několik prvních minut pootevřená (po tuto dobu kamna neopouštějte) a přívod sekundárního vzduchu nastavit na maximum.

K vytvoření izolační vrstvy popela použijte při prvním zatopení 1 – 2 kg suchých třísek. Na dně spalovací komory nechte vždy cca 1 cm vrstvu popela.

1. Zatopte pomocí papíru (nebo podpalovače) a dostatečného množství třísek.

2. Oba vzduchové ventily zcela otevřete.

3. Po vzplanutí papíru nebo třísek nechte dvířka pootevřená.

4. Po 5 – 10 minutách je komín zahřátý a má dobrý tah – dvířka uzavřete. Při splnění těchto předpokladů je během 15 – 20 minut vytvořena ve spalovací komoře dostatečná základová vrstva. Dvířka neotvíráme nikdy najednou, ale dvoufázově (pootevřít – otevřít).

5. Žhavou vrstvu pohrabáčem rozprostřete po dně spalovací komory (v přední části komory by měla být vrstva silnější).

6. Přiložte tři polena, každé o váze přibližně 0,7 kg a délce 30 cm na žhavou vrstvu ve vzdálenosti cca 1 cm mezi poleny.

7. Zavřete dvířka, ale přívod sekundárního vzduchu nechte zcela otevřen. Přiložená polena vzplanou během několika málo minut. Po jejich rozhoření zcela zavřete přívod primárního vzduchu (spodní ventil).

8. Potom přivádějte sekundární vzduch tak, jak to odpovídá vašim potřebám a současně i procesu spalování.

9. Další polena přikládáme podle potřeby tak, jak je popsáno v bodě 5 a 6. Při běžných tahových podmínkách přikládáme každých 70-80 minut.

Upozornění:

Při topení dřevem ovládáme proces hoření pomocí sekundárního vzduchu. **Přívod primárního vzduchu je zcela uzavřen.**

Chcete-li topit úsporněji přikládejte menší množství dřeva a přivádějte pouze nezbytné množství sekundárního vzduchu. Přívod sekundárního vzduchu při topení dřevem však nesmí být nikdy zcela uzavřen. Úsporně kamna topí, když dřevo shoří a je vytvořena vrstva řeřavého (dřevěného uhlí).

Důležitá pravidla pro topení

málo tepla – málo dřeva – málo vzduchu
hodně tepla – hodně dřeva – hodně vzduchu.

Při topení v noci tato pravidla neplatí (více paliva – méně vzduchu). V tomto případě však hoření není zcela optimální. Při topení mokřím dřevem značnou část energie kamna spotřebují na vysušení vlhkosti ze dřeva a tím pádem „dávají“ méně tepla. Nedostatečné spalování má za následek zvýšenou tvorbu sazí v kamnech, rourách i komíně.

Zanesení (očazení) skla

Např. při použití mokrého dřeva nebo slabém přívodu sekundárního vzduchu - otevřeme naplno přívod sekundárního vzduchu. Horké sklo je možno otřít hadříkem (při zvýšené opatrnosti) nebo po vychladnutí zcela spolehlivě vyčistit čističem skla, příp. čpavkovou vodou. K čištění skla nikdy nepoužívejte abrazivní prostředky.

Pozor: netopte intenzivně ve studených kamnech. Nedopust'te přetopení kamen, které by mohlo způsobit poškození ohnivzdorného materiálu (vermikulit, deflektor). Přetopení se projeví zčervenáním kterékoliv části kamen.

Popel

Popel se velmi snadno setře do popelníku použitím táhla pohyblivého roštu. Popelník by měl být pravidelně vyprazdňován. Jestliže popel dosahuje až k roštu, leží tento ve žhavém popelu a ničí se. Při odstraňování horkého popela dbejte zvýšené opatrnosti. Horký popel nikdy nevysypávejte do plastových nádob. K vysávání popela nikdy nepoužívejte domácí vysavač. Popel nepoužívejte jako hnojivo. Může obsahovat značné množství jedovatých látek.

Ošetřování a údržba

Při správném tepelném výkonu se na skle neusazují téměř žádné saze. Lehce se v případě potřeby odstraní čističem skla příp. čpavkovou vodou (za studena). Kontrolujte usazování sazí. Vysoká vrstva sazí snižuje komínový tah a zvyšuje riziko jejich vznícení v komíně.

Povrch kamen je natřen Senothermem. Udržuje se dobře vysavačem s měkkým nástavcem. Je-li potřeba otřít kamna hadrem, pak pouze tehdy, jsou-li úplně chladná. Buďte opatrní při volbě čistících prostředků, protože nátěr může být poškozen kyselinou. Je-li to nutné, použijte slabšího detergentu. Po určité době může plocha získat šedavý nádech, kamna lze však snadno oživit speciálním senothermovým nástřikem (spray), který si můžete zakoupit u svého prodejce.

Ohnivzdorný materiál je použit jako izolace ohniště. Snadno odolává teplotě dosahované v kamnech. Může však být poškozen úderem polena či jiným předmětem. Trhliny v obložení nemají pro funkci kamen negativní dopad, pokud vermikulit drží na místě a chrání boky a zadní stěnu. Neoprávněné úpravy kamen jsou nepřijatelné. Smějí se používat pouze náhradní díly schválené výrobcem.

Čištění vnitřních částí

Čistíte-li vnitřní část kamen doporučujeme vám vyjmout vnitřní části ze spalovací komory. Buďte opatrní na obložení z vermikulitu. Kamna se smí čistit pouze tehdy, jsou-li studená.

Pohyblivý rošt, deflektor, vnitřní obložení (vermikulit), keramický provázek a jiné vnitřní části, které přicházejí do přímého kontaktu s ohněm jsou opotřebitelné a jejich občasná výměna je nutná.

Při správném používání kamen však tyto části vydrží po mnoho let.

Všechny díly jsou velmi snadno vyměnitelné.

Pokud dojde k poškození deflektoru a ten není včas vyměněn, horní litinová deska je vystavena extrémně vysokým teplotám a hrozí její poškození.

Možné příčiny rychlého opotřebení vnitřních částí

- příliš intenzivní topení
- přeplněný popelník
- zanesená kamna

Vyměnitelné vnitřní části kamen a sklo dvířek nejsou zahrnuty do rozšířené desetileté záruky MORSØ.

Důležité:

Pokud budou kamna delší dobu mimo provoz (např. po ukončení topné sezóny) pečlivě je vyčistěte a vzduchový ventil nechte otevřený. Ujistěte se, že do kamen nemůže komínem přšet. Na komín můžete případně umístit komínový kryt (stříšku). Nikdy však zcela nezamezte přístupu vzduchu do komína. V kamnech musí neustále proudit vzduch, který je vysušuje.

Pozor! Jakýkoliv popel, který v kamnech po topné sezóně zůstane působí jako „piják“. Nasává vlhkost a způsobuje korozi. Rez se velmi rychle rozšíří a může způsobit poškození kamen.

Alternativní druhy paliva

Vaše nová kamna MORSØ jsou testována podle EN- norem pro topení dřevem.

V kamnech však můžete topit i uhelnými briketami, případně kvalitním uhlím. V tom případě je dobré do kamen umístit uhelnou vložku, která odpovídá typu kamen. Lze ji objednat u Vašeho prodejce MORSØ. Za předpokladu, že uhlí slouží pouze jako přídavné palivo v kombinaci se dřevem, není použití uhelné vložky nutné. Uhlí však klademe pouze nad prostor pohyblivého roštu (jinak nehoří).

Nikdy kamna neplňte tak, aby uhlí přepadávalo přes přední litinový okraj.

Topení uhlím a uhelnými briketami

Na pravou a levou stranu roštu nainstalujte uhelnou vložku.

Zatopte pomocí zmačkaného novinového papíru, podpalovače a suchých třísek.

Oba vzduchové ventily jsou během tohoto procesu zcela otevřeny.

Po rozhoření přidejte uhlí nebo brikety, ale tak, abyste oheň neudusili. V tomto stadiu můžete pootevřít rošt. Před otevřením dvířek (při přikládání) však musí být rošt uzavřen.

Po rozhoření uhlí můžete přívod primárního vzduchu (otočný ventil na dvířkách) přivřít. Při topení uhlím se intenzita hoření ovládá přívodem primárního vzduchu. Přívod sekundárního vzduchu (páčka pod popelníkem) musí být vždy otevřen, aby bylo hoření čistší a keramické sklo se nezanášelo sazemí.

Upozornění: Uvědomte si, že při používání uhlí a podobného paliva je teplota ve spalovací komoře velmi vysoká a čím méně primárního vzduchu přivádíte pod rošt, tím více rošt šetříte (tzn. kamna nepřetápějte).

Popelník nesmí být přeplňován, žhavé uhlíky by zkracovaly životnost roštu

Náhradní díly:

Popis

Pohyblivý rošt	44310900
Horní deflektor	34313400
Litinový deflektor	44313500
Přední část deflektoru	34313600
Ocelový deflektor (trysky)	71312300
Sklo	79310000
Postranní vermikulit	79311300
Zadní vermikulit	79311400

Likvidace přepravního obalu: dřevěné palety lze spálit
kartonový obal do tříděného odpadu

Jaroslava Kraibichová, B-M-K, výhradní dovozce a distributor pro ČR a SR
Bělohorská 167, 169 00 Praha 6, tel.: 235 300 817, 736 630 833
<http://www.morso.cz>, e-mail: morso@morso.cz, kamna@morso.cz